

Geelijnsnuituil *Trisateles emortualis*
Foto: W.Poppe (zie pag.26)

Eikenprocessierupsvlinder
(*Thaumetopaea processionea*)
Foto: W.Poppe (zie pag.26)

Essengouduil (*Atethmia centrigo*)
Foto : W.Poppe (zie pag.26)

Literatuur

- Groenen, F., Huisman, K.J. & Doorenweerd, C. *Phalonidia manniana*, een complex van twee soorten: *Ph. manniana* en *Ph. udana* (Lepidoptera: Tortricidae). *Entomologische berichten* 73 (5), 2013.
- Razowski, J., *Die Tortriciden (Lepidoptera, Tortricidae) Mitteleuropas, Bestimmung-Verbreitung-Flugstandort-Lebensweise der Raupen*. Bratislava, 2001.
- Wullaert, S., Verboven, A. & Groenen, F. *Phalonidia udana* (Lepidoptera: Tortricidae), een nieuwe soort voor de Belgische fauna. *Phegea* 42 (1), 2014.

Websites (geraadpleegd februari 2017)

www.lepiforum.de

www.mothdissection.co.uk

www.microlepidoptera.nl

www.kleinevlinders.nl

Macro-nachtvliedwaarnemingen in het Easterskar bij Sintjohannesga Wiebe Poppe

Korte beschrijving van het gebied

Het Easterskar is een laagveenmoeras dat is gelegen nabij het dorp Sintjohannesga. Globaal ligt het gebied tussen Joure, Heerenveen en in het oosten het riviertje De Tjonger. Het Easterskar is ontstaan door de vervening die hier in de 19^e eeuw heeft plaatsgevonden. Na die vervening bleef er een gebied over van uitgeveende sloten, petgaten en stripen. Sinds het Easterskar door het Fryske Gea beheerd wordt als natuurgebied is het een gebied geworden met open water, rietlanden, moerasbos en graslanden. In het recente verleden is de kwaliteit van de waterhuishouding behoorlijk verbeterd, wat met name de kritische plantensoorten ten goede is gekomen.

De waarnemingen

Vanaf 2004 wordt het Easterskar onderzocht op het voorkomen van nachtvlinders. In de jaren 2004 en 2005 was het voor de Vlinderwerkgroep Friesland aangewezen als zgn. speerpuntgebied. De bedoeling van een speerpuntgebied is om in dat jaar een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de aanwezige nachtvliedfauna. In totaal werden over deze 2 jaren 191 soorten macro-nachtvlinders geteld. Vanaf het jaar 2006 volg ik in het Easterskar – met toestemming van It Fryske Gea – de nachtvliedfauna. De waarnemingen worden voornamelijk gedaan met behulp van een sterke lamp (400 W – HPL) en een generator. Als standplaats wordt steeds een plaats gekozen aan de rand van het natuurgebied. In de jaren na 2005 is het gebied bijna elk jaar bezocht met wisselende resultaten. Ook het aantal bezoeken verschilde nogal per jaar, mede als gevolg van wisselende weersomstandigheden.

Toch hebben mijn waarnemingen de afgelopen jaren een forse toename van het aantal nieuwe soorten tot gevolg gehad: ruim 50. De teller staat eind 2016 op 244 soorten macro-nachtvlinders.

In 2016 zijn de volgende nieuwe soorten waargenomen

- *Thaumetopaea processionea* – Eikenprocessierupsvlinder op 25 augustus (zie foto pag. 15)
- *Trisateles emortualis* – Geellijnsnuituil op 25 augustus (zie foto pag. 15)
- *Atethmia centrigo* – Essengouduil op 14 september (zie foto pag. 15)

Met name de **Essengouduil** was voor mij een verrassing. Voor het noorden van Nederland is het een tamelijk zeldzame vlinder. Het blijkt echter dat de soort in 2016 al op meerdere plaatsen in Friesland is waargenomen. Op Waarneming.nl wordt hij van 5 plaatsen vermeld: Terschelling, Harlingen, De Blesse, Berlikum en Lemmer. Freek Nijland vond de vlinder dit jaar op 26 augustus in Giekerk. De waarneming in het Easterskar is volgens mij de eerste in een gebied van het Fryske Gea.

Tabel 1.

In onderstaande tabelletje zijn de verschillende families aangegeven, die ik dit jaar in het Easterskar heb gezien. De waarnemingen zijn dit jaar in de maanden augustus en september gedaan.

<i>Noctuidae - Uilen</i>	<i>29 soorten</i>
<i>Geometridae - Spanners</i>	<i>17 soorten</i>
<i>Drepanidae - Eenstaartjes</i>	<i>7 soorten</i>
<i>Notodontidae - Tandvlinders</i>	<i>5 soorten</i>
<i>Erebidae - Spinneruilen</i>	<i>4 soorten</i>
<i>Erebidae – Spinneruilen: Arctinae - Beervlinders</i>	<i>5 soorten</i>
<i>Lasiocampidae - Spinners</i>	<i>2 soorten</i>
<i>Nolidae - Visstaartjes</i>	<i>1 soort</i>

Tabel 2.

Waargenomen soorten Macro-Nachtvlinders in het Easterskar te Sintjohannesga vanaf 1997

- Lichtwaarnemingen VWF in 2004 en 2005 totaal aantal soorten voor het gebied	191	
- Lichtwaarnemingen 2006 – waargenomen 130 soorten, waarvan nieuwe soorten:	<u>23</u>	214
- Waarnemingen Philip Zeinstra in 1997 (nagezonden) - waargenomen 39 soorten, waarvan nieuwe soorten:	<u>6</u>	220
- Lichtwaarnemingen 2007 – waargenomen soorten 92 , waarvan nieuwe soorten	<u>3</u>	223
- Waarnemingen 2008 – waargenomen soorten 117 , waarvan nieuwe soorten	<u>8</u>	231
- Lichtwaarnemingen 2009 – waargenomen soorten 72 , waarvan nieuwe soorten	<u>0</u>	231
- Lichtwaarnemingen 2010 – waargenomen soorten 43 , waarvan nieuwe soorten	<u>3</u>	234
- Lichtwaarnemingen 2011 – waargenomen soorten 60 , waarvan nieuwe soorten	<u>2</u>	236
- Lichtwaarnemingen 2012 – waargenomen soorten 13 , waarvan nieuwe soorten	<u>0</u>	236
- Lichtwaarnemingen 2013 – waargenomen soorten 78 , waarvan nieuwe soorten	<u>4</u>	240
- Lichtwaarnemingen 2014 – waargenomen soorten 55 , waarvan nieuwe soorten	<u>1</u>	241
- Lichtwaarnemingen 2015 – geen waarnemingen	<u>0</u>	241
- Lichtwaarnemingen 2016 - waargenomen soorten 72 , waarvan nieuwe soorten	<u>3</u>	
Totaal		<u>244</u>

Kweekjes 2016/2017 Anneke van der Veen

Eigenlijk komt de deadline voor de Flinterwille te vroeg voor mij...althans voor mijn kweekjes dan.

Ik heb op dit moment nog 18 poppen liggen, waarvan uit zo'n 9 stuks een vlinder in het voorjaar kan komen. De eerste is geboren op 12 maart...een *Orthosia incerta* (Variabele voorjaarsuil, zie foto pag.16). De tweede op 21 maart en ditmaal een *Orthosia miniosa* (Eikenvoorjaarsuil, zie foto pag.18). Deze bewaar ik nog even in een bak, daar er nog 4 poppen liggen en hopelijk komen er vrouwtjes en mannetjes uit; zodat ik misschien nog een copula kan vastleggen en eventuele ei-afzetting. Dit